

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 337

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 5 april 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Erfbelasting - Plaatsvervulling

Door plaatsvervulling nemen de afstammelingen van een erfgerechtigde diens plaats in en worden zij in zijn graad tot de nalatenschap geroepen. Aanvankelijk kon men enkel de plaats innemen van een erfgerechtigde die overleden was. Sinds de wet van 10 december 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Strafwetboek en het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de onwaardigheid om te erven, de herroeping van giften, het verval van huwelijksvoordelen en de plaatsvervulling, is plaatsvervulling ook mogelijk na onwaardigheid en na verwerping van de nalatenschap (erfenissprong) (art. 739 BW).

Op fiscaalrechtelijk vlak is er echter geen sprake van plaatsvervulling. In rechte lijn heeft dit geen gevolgen, maar in de zijlijn leidt dit ertoe dat wie erft bij plaatsvervulling onderworpen wordt aan andere fiscale tarieven dan wanneer men geërfd zou hebben zonder op te komen bij plaatsvervulling. Dit is moeilijk uit te leggen.

In 2010 uitte toenmalig bevoegd minister Muyters naar aanleiding van mijn schriftelijke vraag (nr. 233 van 17 februari 2010) al de intentie om ook de fiscaalrechtelijke plaatsvervulling voor de zijlijn mogelijk te maken. Tot op heden is echter nog geen aanpassing van het decreet gebeurd om dit mogelijk te maken.

Door de nieuwe regelgeving met betrekking tot de erfbelastingen werd zowel voor broers en zussen als voor derden een nieuwe tariefschijf ingevoerd tot 35.000 euro, die wordt belast tegen 25%.

Het verschil tussen opkomen in de erfenis als broer of zus van de overledene, dan wel als kind van deze broer en zus bij plaatsvervulling, blijft zich situeren in de tweede schijf, nl. van 35.001 euro tot 75.000 euro. Waar broers en zussen op deze schijf belast worden tegen 30%, is dit voor hun plaatsvervullers 45%.

1. Wat is het standpunt van de minister met betrekking tot het feit dat wie als kind van een broer of zus van de overledene erft bij plaatsvervulling, en dus geacht wordt in de plaats te treden van die broer of zus van de erflater, op het vlak van erfbelasting op een andere manier getaxeerd wordt dan degene in wiens plaats men treedt?
2. Overweegt de minister dit verschil in behandeling dat er nog bestaat in de tweede tariefschijf weg te werken? Zo ja, welke timing stelt hij daarvoor voorop?

ANTWOORD

op vraag nr. 337 van 5 april 2022

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Voor het toepasselijk tarief in de erfbelasting wordt altijd gekeken naar de verwantschapsband tussen de erflater en de plaatsvervullende erfgenaam, tenzij men kwalificeert voor het begrip "partner", omschreven in art. 1.1.0.0.2, zesde lid, 4°, VCF. Dus zowel iemand die in de plaats treedt van iemand in rechte lijn als in zijlijn, wordt fiscaalrechtelijk behandeld volgens zijn verwantschap t.a.v. de erflater.
Bijvoorbeeld: bij verwerping door een zus, treedt er plaatsvervulling op ten voordele van de kinderen van de zus, die ten opzichte van de overledene neven en nichten zijn, met als gevolg dat het tarief "tussen anderen" geldt overeenkomstig tabel II van artikel 2.7.4.1.1 VCF. Dit werd trouwens reeds meegedeeld in antwoord op uw schriftelijke vraag nummer 223 van 30 maart 2016.

2. Bij decreet van 6 juli 2018¹ vond inderdaad een (verdere) verlaging van de tarieven in de erfbelasting plaats, waarbij het principe gehanteerd bleef dat hoe nauwer de (bloed)band met de erflater is, hoe lager de tarieven inzake erfbelasting. Hiervan werd tijdens alle voorgaande hervormingen door de decreetgever nooit afgestapt, zoals blijkt uit het feit dat de tarieven in zijlijn nog steeds hoger zijn dan die in de rechte lijn.
Er werd voor verkrijgingen tussen broers en zussen een nieuwe onderste tariefschijf van 0,01 euro tot 35.000 euro ingevoerd die belastbaar is aan het tarief van 25%. Een tweede schijf tot 75.000 euro werd belast aan 30% en alles boven de 75.000 euro aan 55%. Het tarief van 65% werd opgeheven.
Voor verkrijgingen door personen belast aan het tarief "tussen anderen" werd eveneens dezelfde, nieuwe onderste belastingschijf ingevoerd. Een tweede schijf tot 75.000 euro werd hier belast aan 45% en alles boven de 75.000 euro aan 55%. Ook hier werd het tarief van 65% opgeheven.

Een verdere aanpassing of gelijkschakeling van de tarieven is voorlopig niet voorzien, evenmin zijn er plannen voor een "fiscaalrechtelijke" plaatsvervulling in de zijlijn.

Om een vrijwillige erfenissprong te faciliteren, werd bij decreet van 8/12/2017 wel reeds de zogenaamde verwerpingsregel afgeschaft. Die regel bepaalde dat erfopvolgers die het voordeel van een verwerping genieten, niet minder erfbelasting mogen betalen dan de erfbelasting die de verwerper had moeten betalen.

¹ Decreet tot modernisering van de erf- en schenkbelasting, aangepast aan het nieuwe erfrecht